

HORVÁTH MÁTÉ ZOLTÁN

Történelem

BA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

G. Etényi Nóra

egyetemi docens, ELTE BTK

**A XVI. SZÁZADI MAGYARORSZÁG GAZDASÁGI HELYZETE
KÉT NÉMET ÁGENS SZEMÉVEL. VEIT MARCHTHALER ÉS
HANS DERNSCHWAM LEÍRÁSA*****Kulcsszavak:** gazdaság; Magyarország; humanista; német*

A XVI. századból számos Magyarországról szóló, magyar és európai forrás maradt ránk, amelyek igyekeznek tudósítani az országban végbemenő katonai és politikai eseményekről. Ezek leggyakrabban a katonai, a politikai és a gazdasági történésekről szólnak. Hans Denschwam és Veit Marchthaler leírásai a XVI. századi Magyarország gazdasági, politikai és részben társadalmi viszonyainak adatgazdag, a megismerés, állapotfelmérés igényével készült forrásai, amelyeknek köszönhetően nemcsak Magyarországról, hanem a német gazdasági meglátásokról és a humanista gondolkodásmódról is érdemi képet kaphatunk.

A kutatás célja az volt, hogy a német-magyar kapcsolatokat, illetve a humanista elit szempontrendszerait áttekintve és ezek kontextusában értékeljem a két szerző műveit. Hans Dernschwam és Veit Marchthaler két különböző szemléletből írtak le, sokszor hasonló jellegű problémákat. Leírásaik keletkezésekor mindkét esetben az ország a török elleni küzdelem és pénzhiány miatt nehéz helyzetben volt és ezt ők is érzékelték. Viszont más-más perspektívából láttak rá adott problémákra. Dernschwam inkább az arisztokrácia és a nagypolgárság körében mozgott, így sokkal nagyobb rálátása volt magasabb szintű politikai folyamatokra. Ezzel szemben Marchthaler inkább a városi polgársággal és a társadalom alsóbb rétegeivel került kapcsolatba, emiatt pedig az ő életükre és problémáikra látott rá jobban.

Mindketten látták a Magyarországon rejlő gazdasági potenciált, azonban érzékelték a kormányzási hiányosságokat, a maguk korának politikai kríziseit is és az elmaradottságot a német területekhez képest. Mindezek pedig, meglátásaik szerint akadályozták a prosperáló vállalkozások és kereskedelmi kapcsolatok kialakítását.